Tussentijdse evaluatie Werk Je Schuld Weg

Oktober 2019

Inleiding

Op 17 oktober 2018 zijn Springplank, METmet en Janssen & Janssen Incasso & Gerechtsdeurwaarders gestart met onze pilot om de schulden van Springplank-kandidaten af te kopen en om te zetten in een lening. Het doel is om kandidaten perspectief te bieden, schuldeisers hun dossiers sneller te laten sluiten en om voor werkgevers loonbeslagen te voorkomen. In de eerste tussentijdse evaluatie hebben we onze eerste ervaringen, lessen en resultaten gedeeld en hebben we nogmaals uiteengezet hoe de pilot in zijn werk gaat.

In deze tweede tussentijdse evaluatie geven we jullie een update omtrent de ervaringen, lessen en resultaten.

Afspraken met Kredietbank Nederland

Cruciaal onderdeel van de pilot is het verstrekken van een renteloze lening aan de Springplank-kandidaat, wanneer de afspraken met schuldeisers rond zijn. Het originele plan was om dit via de Springplank Foundation te doen. Zoals in de vorige tussenevaluatie is aangegeven, was dit niet mogelijk. Het is echter gelukt om tot afspraken te komen met Kredietbank Nederland.

Wanneer de afspraken met de schuldeisers gemaakt zijn, vraagt de kandidaat nu met ondersteuning vanuit Springplank, een renteloos saneringskrediet aan. Springplank Foundation staat borg voor deze lening, betaalt de rente en de beheerkosten. Kredietbank Nederland sluit een lening af met de kandidaat en zorgt ervoor dat de lening wordt uitgekeerd aan Janssen & Janssen. Janssen & Janssen betaalt hiermee de schuldeisers in een keer af en zorgt dat hiervan een afschrift wordt afgegeven. Deze afschriften worden gedeeld met Springplank die deze met de kandidaat bespreekt en ervoor zorgt dat de kandidaat hier kopieën van heeft. Kredietbank Nederland zorgt dat de kandidaat een online omgeving krijgt waarin hij kan zien hoeveel hij heeft afgelost en welk bedrag nog open staat. Een kandidaat kan te allen tijde boetevrij additioneel aflossen. Wanneer een kandidaat zijn verplichtingen niet nakomt, is er afgesproken dat er een signaal naar Springplank gestuurd wordt, die hierop gelijk contact opneemt met de kandidaat.

Al deze afspraken zijn ook vastgelegd in de juiste documenten omtrent privacywet- en regelgeving. Ook geeft de kandidaat hiervoor toestemming.

NVVK

De pilot is opgenomen in het Innovatielab van de NVVK. Dit wil zeggen dat de partners van de pilot gezien worden als NVVK-lid door de schuldeisers. Alleen Kredietbank Nederland is lid van de NVVK, de andere partners niet. Ook worden dilemma's op macroniveau gedeeld met de NVVK. Zij denken dan met de keten mee om tot een oplossing te komen, als dit mogelijk is. Wanneer we in de pilot tegen een systeemknelpunt aanlopen, neemt de NVVK deze mee in haar gesprekken met de Rijksoverheid.

De casussen

We hebben de afgelopen maanden gewerkt aan de casussen 1 t/m 10. Er doen 5 casussen mee in de pilot, maar vanwege uitval zijn er 10 casussen nodig om te komen tot 5 casussen die daadwerkelijk instromen in de pilot.

Eerste successen

De eerste casus (casus 6) is succesvol afgerond. Met toestemming van de kandidaat delen we in deze evaluatie een aantal zaken.

- De kandidaat had een actuele schuld van meer dan € 13.000 bij 10 verschillende schuldeisers uiteenlopend van overheidsinstanties tot telecomproviders tot een postorderbedrijf tot een advocatenkantoor.
- Meneer is toegelaten tot de pilot, omdat meneer veel stress had van de vele schuldeisers en veel moeite heeft met een goede (financiële) administratie voeren. De verwachting was dat meneer bij een schuldsaneringsregeling zou uitvallen, zowel bij de regeling als bij zijn werk. Ook kon met inzet van de pilot zwaardere hulpverlening, zoals bewindvoering voorkomen worden. Springplank begeleidt meneer tijdens de pilot en leert meneer hoe hij zijn financiële administratie kan voeren.
- De kandidaat in kwestie is met ondersteuning van Springplank aan een goedverdienende baan geholpen, waardoor hij een hogere afloscapaciteit heeft. Om deze reden is de afkoopsom bij de schuldeisers ook hoog.
- De schuld is uiteindelijk afgekocht voor iets meer dan € 9.000. Dit traject heeft 151 dagen geduurd, mede omdat tijdens de bemiddeling nog 2 nieuwe schulden naar boven kwamen. Deze zijn ook nog meegenomen en succesvol bemiddeld.
- Er was loonbeslag gelegd, deze is opgeschort en na akkoord van alle schuldeisers opgeheven. Door de opschorting hebben we veel stress weg kunnen nemen bij de kandidaat en zijn werkgever heeft hierdoor bespaard op administratieve lasten.
- Meneer zal het openstaande schuldbedrag in 4 jaar terug betalen aan Kredietbank Nederland.

Ook een tweede casus (casus 8) is ondertussen succesvol afgerond. Het traject duurde in dit geval 91 dagen.

Stand van zaken

- Er zijn 3 casussen bemiddeld, waarvan 2 succesvol en 1 niet;
- 4 casussen zijn niet opgenomen in de pilot (anders opgelost of uitval tijdens voorbereiding);
- 2 casussen zijn in voorbereiding voor bemiddeling.

Niet ingestroomd

- Twee casussen zijn niet ingestroomd in de pilot. Eén kandidaat is uit het traject gegaan bij Springplank en de andere kandidaat wist zijn werk niet te behouden. Voor de laatste kandidaat geldt dat als deze nieuw werk gevonden heeft en dit werk weet te behouden, hij alsnog mag instromen in de pilot;
- Twee casussen zijn anders opgelost: bij één kandidaat kon de schuld buiten de pilot worden afgekocht en bij een andere kandidaat was een minnelijke schuldregeling toch mogelijk.

Uitval

- Eén casus is uitgevallen, nadat deze in de pilot is ingestroomd. Deze kandidaat heeft nieuwe schulden gemaakt, terwijl er al met schuldeisers gebeld werd over afkoop. Ook gaven een aantal schuldeisers in deze casus aan dat ze de kandidaat niet betrouwbaar vinden en daarom niet wilden meewerken aan afkoop. Daarbij is het beeld ontstaan tijdens de contacten met de kandidaat dat de kandidaat nog niet in staat is om zich aan afspraken te houden. Hier wordt vanuit Springplank nu additioneel op ingezet in de begeleiding. Mogelijk kunnen voor deze kandidaat in de toekomst alsnog de schulden worden afgekocht.

Geleerde lessen

We hadden de eerste maanden al veel geleerd. Dit was de afgelopen periode niet anders. Een aantal nieuwe geleerde lessen:

- **Deelname**

We hebben ervaren dat een aantal kandidaten deelname aan de pilot heel spannend vinden. Eén van de kandidaten die als onderdeel van zijn problematiek heeft dat hij het moeilijk vindt controle op te geven, wilde tussentijds steeds zelf bellen met de schuldeisers, terwijl Janssen & Janssen al aan het onderhandelen was. De begeleider van Springplank heeft de kandidaat hierop extra begeleid, door onder andere informatie steeds te herhalen. Janssen & Janssen en METmet zorgen ervoor dat de begeleider van Springplank steeds een stand van zaken krijgt om met de kandidaat te kunnen bespreken.
Er zijn echter ook kandidaten die het prima vinden om af te wachten, omdat ze veel vertrouwen hebben in Springplank of omdat ze uit ervaring weten dat het regelen van schulden moeilijk gaat.

- **BKR check**
  Er wordt nu bij iedere kandidaat een BKR check uitgevoerd en er wordt gebruik gemaakt van www.schuldenwijzer.nl, zodat de kans dat schulden opduiken die niet bekend waren, steeds kleiner wordt. De BKR check en de uitkomsten van schuldenwijzer.nl worden ook met de kandidaat besproken.
- **Belastingdienst**
  Bij een casus speelt o.a. een schuld bij de Belastingdienst. De kandidaat in kwestie is echter als zzp'er aan het werk. De kandidaat is uit de bijstand, maar doordat hij ondernemer is, werkt de Belastingdienst niet mee aan een afkoopregeling. Hier is nu op advies van de NVVK een heroverweging aangevraagd met een onderbouwing op het perspectief van deze kandidaat. Helaas is voor uitkomst hiervan de deelname van de kandidaat aan het traject stopgezet.
- **Schuldeisers**
  We hebben van schuldeisers veel positieve reacties gekregen op deze pilot. Ze vinden het een goed initiatief. We merken, op één casus na, dat schuldeisers ook redelijk makkelijk akkoord gaan. Ook beschouwen de schuldeisers ons samenwerkingsverband als NVVK (gelijke). Een aantal schuldeisers is zelfs bereid af te zien van de extra 5% die wij in de pilot bovenop de reguliere afloscapaciteit bieden.
- **Gedrag kandidaten**
  Het is zeer belangrijk dat kandidaten in aanloop naar en tijdens het verkrijgen van de regeling zich heel netjes aan de regels houden en op tijd betalen. Goed gedrag wordt beloond. Men werkt over het algemeen graag mee, maar dat is één keer. Dit is ook belangrijk voor de begeleiders die kandidaten na afkoop blijven begeleiden.
- **Samenwerking**
  We merken als samenwerkingsverband dat we sterker staan. Springplank, Janssen & Janssen, METmet en de Kredietbank Nederland weten ieder hun rol goed te nemen en juist door de verschillende werkwijzen met elkaar te verbinden, weten we een betere dienstverlening én betere resultaten te behalen. We hebben geleerd in deze pilot wat nodig is om deze samenwerking goed vorm te geven en hebben hier goed op geïnvesteerd met elkaar. Een voorbeeld: Begeleiders van Springplank vinden het best spannend om mee te doen aan een pilot waar ze geen garanties kunnen geven of bepaalde resultaten in het vooruitzicht kunnen stellen aan het hun kandidaat. We hebben het steeds transparant hierover gehad met elkaar en zoveel mogelijk informatie gedeeld, zodat de onzekerheid minder werd.